

Green deal -mallien mahdollisuudet ravinteiden kierrätyksen vauhdittamisessa

Heikki Sorasahi
Erityisasiantuntija, ympäristöministeriö

Biokaasun ja ravinnekierrätyksen
pyöreän pöydän keskustelu, 14.3.2023

Photo by Markus
Spiske on Unsplash

YM:n koordinoima vapaaehtoisten sopimusten toimintamalli

- [Green deal -sopimukset](#) ovat yksi hallinnollisten ohjauskeinojen vaihtoehto (2016 alkaen).
- Työkalua on sovellettu hyvin **erilaisiin tarpeisiin** ja sitä on kehitetty kokemuksen perusteella.
- Vapaaehtoiset sopimukset ovat aina olemassa **olevan lainsäädännön ylittäviä** tai tuottavat selkeästi ympäristövaikutusten kannalta **lisäisyyttä**, ne ovat **konkreettisia tavoitteita** sisältäviä ja **velvoittavat** sopimusosapuolia.

Green deal -sopimuksen prosessi

1. Valmisteluvaihe	5. Väliarviointi
2. Sopimusneuvottelut	6. Sopimuskausi jatkuu
3. Sopimuksen solmiminen	7. Loppuarviointi
4. Sopimuskausi	8. Sopimuksen päättäminen / jatkosta sopiminen.

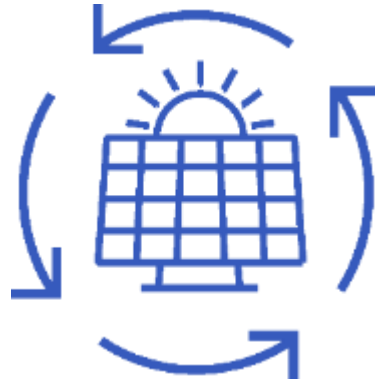

Toimintamalli on tuottanut jo 10 green deal -sopimusta

- **Ilmastotavoitteet (KAISU):** Autoala, työkoneala, päästöttömät työmaat.
- **Vesienhoito:** Yhdyskuntajätevesien puhdistaminen.
- **Kiertotalous:** Kestävä purkaminen.
- **Kemikaalit:** Haitallisten aineiden vähentäminen varhaiskasvatuksen hankinnoissa.
- **Valtakunnallinen jätesuunnitelma:** Öljyjätehuollon kehittäminen.
- **Muovitielartta:** Muovikassisopimus, muoviset annospakkaukset, rakentamisen muovit.

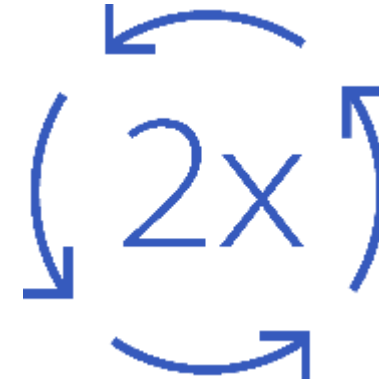
Kiertotalousohjelma asettaa luonnonvarojen kulutukselle määrälliset tavoitteet vuoteen 2035

Uusiutumattomien luonnonvarojen kulutus vähenee, ja uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö voi kasvaa siten, että kotimaan primääriraaka-aineiden kokonaiskulutus **ei 2035 ylitä vuoden 2015 tasoa.***

Resurssien tuottavuus kaksinkertaistuu vuoden 2015 tilanteesta vuoteen 2035 mennessä.

Materiaalien kiertotalousaste kaksinkertaistuu vuoteen 2035 mennessä.

* Vientituotteiden valmistukseen käytetyt luonnonvarat eivät kuulu tavoitteen piiriin.

Strateginen kiertotalouden green deal edistää yhteiskunnan siirtymää kiertotalouteen

Skenaariotyö

- tiedonkeruu (kirjallisuus, haastattelut)
- asiantuntija-arviot
- mallinnus (ENVIMAT, ENVIMATscen)
- yhteistyössä tutkimuslaitosten ja mukana olevien tahojen kanssa

Parempi ymmärrys Suomen kansantalouden luonnonvarojen käytöstä ja tavoitteista (v. 2015, 2035) sekä kiertotaloustoimenpiteistä vaikutusarvioineen

Yhteiset työpajat skenaariotyöhön osallistuvien kesken

Alueelliset ja toimialakohtaiset haastattelut ja tapaamiset

Kiertotalouden green deal

- Tavoitteiden ja toimenpiteiden yhteiskehittäminen (kevät 2023)
- Skenaariotyössä tuotettu tieto tukee green dealin muodostamista

Kiertotalouden green deal koostuu kolmesta osasta

1

Yhteisestä
tavoitetilasta

Yhteisistä
pelisäännöistä

Kriteereistä sitoumusten
tavoitteille ja toimenpiteille

2

Toimialojen, yritysten, alueiden ja kuntien toimenpiteiden ja tavoitteiden valikoimista

3

Sitoumuksista, joilla toimialat, yritykset, alueet ja kunnat voivat liittyä kiertotalouden green dealiin.

Uudistuva ruokaketju on yksi Kiertotalouden green deal -prosessissa tunnistetuista keskeisistä muutosalueista

1. Lisätään maaperän hiilensidontaa
2. Lisätään ravinteiden kierrätystä

Tavoite: Kierrätysravinteiden käyttö ja kasvipeitteisyys korvaa x% fossiilisia lannoitteita vuoteen 2035 mennessä

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Sivu- ja ylijäämävirtojen kierrätys ravinteiksi kotieläintuotanto- ja kasvinviljelytiloilla: nurmet, oljet, lanta (alkutuotanto)
- Ruokohelpi kuivikkeena ja sen jälkeen biojalostamoiden raaka-aineena (alkutuotanto).
- Ravinteiden talteenotto sivuvirroista (kunnalliset energia- ja vesihuoltolaitokset sekä teollisuustuotannossa).
- Lietteiden ja sivuvirtojen (tuhkat, kuonat) hyödyntäminen.
- Biokaasutuotannon lisääminen.

3. Edistetään kasvipainotteisempaan ruokajärjestelmään siirtymistä

Kiitos!

Heikki Sorasahi

erityisasiantuntija, ympäristöministeriö

puh. +358 295 250 165

heikki.sorasahi@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

